

PRESENTATIEPLAN 2018-2019

HET VAN ABBEMUSEUM STAAT BEKEND ALS VOORLOPER OP HET GEBIED VAN INNOVATIEVE EN EXPERIMENTELE TENTOONSTELLINGEN. Het is onze uitdaging om voor deze opvatting draagvlak in de samenleving te krijgen. We willen bijdragen aan het delen van kennis en inspirerende ervaringen binnen verschillende netwerken en deze netwerken ook met elkaar in contact brengen en kennis en ervaringen laten delen.

We geloven dat het Van Abbemuseum door zijn kritische reflectie een unieke plaats inneemt in het Nederlandse museumlandschap en daardoor in staat is een grote bijdrage te leveren aan vraagstukken rondom dekoloniseren en demoderen. Deze thema's vormen volgens het museum de kern van een te ontwikkelen collectief project dat gedragen wordt door musea in Nederland en daarbuiten. Samen zijn wij in staat mensen te motiveren en in beweging te krijgen om met deze vraagstukken aan de slag te gaan.

'What is important, is that we see something beyond the art'

Li Mu, kunstenaar

HET COLLECTIEGEBOUW

De vijf etages tellende Nieuwbouw blijft, net als in de periode 2013 -2017, gewijd aan de collectie en krijgt een nieuwe naam: het Collectiegebouw. De collectiepresentatie *De collectie nu* wordt tussen april en september 2017 in fases vervangen door een nieuw, driejarig programma met twee grote collectietentoonstellingen, regelmatig wisselende kleinere presentaties en projecten, workshops en discussies. Op de eerste etage, centraal in het Collectiegebouw, openen we de

Werksalon, een plek waar verschillende publieksgroepen zelf aan het werk gaan, discussies organiseren of presentaties voorbereiden. Speciaal voor hen is in de grote collectiepresentatie op de tweede etage de mogelijk-

heid om verhalen te publiceren op banieren in een van de zalen. Daarnaast willen we met hen radio-uitzendingen produceren die in het museum worden uitgezonden.

De grote opening vindt plaats van 21 t/m 23 september 2017 met een symposium over verzamelen in een globaliserende wereld (in samenwerking met de partners van L'Internationale), de presentatie van het Deviant Practice onderzoeksprogramma en een dag van performances en activiteiten met en door het publiek.

Het Financieele Dagblad:
'In Nederland is het Van Abbemuseum in Eindhoven al jaren een voorloper in het tonen van kunst die buiten de klassieke canon staat.' lees [hier](#) het hele artikel.

VAN
ABBE
MUSEUM
EINDHOVEN

PRESENTATIEPLAN 2018-2019

COLLECTIEPROGRAMMA 2017-2020

BEGANE GROND

Op de begane grond is de tentoonstelling *The Making of Modern Art* te zien, gerealiseerd in samenwerking met het Museum of American Art, Berlin. Deze presentatie integreert moderne meesterwerken uit de Van Abbe-collectie, waaronder werken van Mondriaan, Picasso, Sol LeWitt, Kandinsky en Léger, in een experimentele 'making of' van de klassieke canon van moderne kunst. In een serie bijzondere stijlkamers laat de tentoonstelling zien welke rol musea, uitzonderlijke verzamelaars en invloedrijke tentoonstellingen hebben gespeeld bij de formatie van de moderne canon, die ook de basis vormt voor de collectie van het Van Abbemuseum. De tentoonstelling maakt duidelijk op welke manier moderne kunst onderdeel is van de bredere moderne wereld met haar technologische vooruitgang, maar ook met haar duistere koloniale kanten.

TWEDE VERDIEPING

De tentoonstelling *The Way Beyond Art* in het grote zalencircuit op de tweede verdieping van het collectiegebouw toont werken van na de Tweede Wereldoorlog. Door ze onder te brengen onder de thema's *Land*, *This* en *Werk*, worden universeel herkenbare en nog steeds urgente onderwerpen belicht vanuit verschillende invalshoeken, gepresenteerd door de diverse kunstwerken. De titel *The Way Beyond Art* is ontleend aan een boek uit 1947 van Alexander Dorner, museumdirecteur in Hannover in de jaren twintig van de vorige eeuw. Hierin beschrijft hij hoe de overweldigende veranderlijkheid van de wereld niet alleen tot uitdrukking wordt gebracht in kunst en wetenschap, maar daar ook de onmisbare basis van is. Voor Dorner is kunst geen spiegel die reflecteert, maar een motor die aanzet tot verandering. Dorner is

ook bekend vanwege de speciale sfeerruimtes, die hij samen met de kunstenaars El Lissitzky en László Moholy-Nagy ontwikkelde.

In de tentoonstelling hebben we, geïnspireerd door zijn ontwerpen, de 'White Cube' vervangen door een bijzondere tentoonstellingsvormgeving van Can & Asli Altay (*Future Anecdotes Istanbul*). Zij hebben die drie thema's in de tentoonstelling een eigen setting gegeven.

The Way Beyond Art bevat werken van onder meer Yael Bartana, Corneille, Dan Flavin, Nilbar Güres, Iris Kensmil, Anselm Kiefer, John Körmeling, Taus Makhacheva, Füsün Onür, Dan Peterman, Thomas Schütte en Franz Erhard Walther.

In de grote projectzaal presenteren we vier tentoonstellingen per jaar die in relatie staan tot de collectie. Hier tonen we nieuwe aankopen van Tony Chakar en Taus Makhacheva.

EERSTE VERDIEPING

Op de eerste verdieping huist de *Werksalon*, een ruimte gewijd aan de activiteiten en samenwerkingen met verschillende groepen en *constituencies*. Onder *constituencies* verstaan we groepen die zich bezig houden met maatschappelijke vraagstukken als migratie, verschuivingen op de arbeidsmarkt, ecologie, technologische kennis, sociale cohesie of gender-vraagstukken.

Publieksbemiddeling

Het begrip 'educatie' heeft in het Van Abbemuseum plaats gemaakt voor 'publieksbemiddeling'.

Het museum en het publiek vinden elkaar in een gesprek, waarin ze samen kennis opbouwen.

Het doet recht aan het feit dat iedereen vanuit een ander perspectief naar kunst kijkt en kunst ervaart.

In het gesprek vindt men elkaar en wordt kennis niet langer overgedragen, maar samen gedeeld.

PRESENTATIEPLAN 2018-2019

Met de *constituencies* zoeken we naar verbanden tussen vraagstukken die in de stad leven en kunstwerken in de collectie. We zien de stad daarbij niet alleen als lokale context, maar ook als kruispunt voor nationale en internationale bewegingen die bepalend zijn voor vandaag. Om de verhalen van de verschillende groepen in dialoog te brengen kiezen we in september gezamenlijk een thema dat elke groep op zijn eigen manier uitwerkt. Het themajaar loopt parallel aan het culturele seizoen en wordt in juni afgesloten met activiteiten in het museum en in de stad. Gekoppeld aan deze activiteiten wisselen we werken in de collectiepresentatie, die we zo verrijken met verhalen, verteld vanuit verschillende perspectieven.

De thematische aanpak wordt ook in het bestaande publieksbemiddelingsaanbod opgenomen, waaronder kind- en familieprogrammering en scholenprogramma's. Ook het lezingenprogramma op de donderdagavonden en de workshops die we organiseren sluiten erop aan.

BENEDEN VERDIEPING

Hier tonen we presentaties van archiefmateriaal, gebaseerd op de *Living Archive*, waarin vergeten of niet eerder vertelde verhalen uit de geschiedenissen van het museum opnieuw in ogenschouw worden genomen.

Vanaf eind 2017 wordt hier een tentoonstelling rond de *New World Summit, Rojava*, van Jonas Staal georganiseerd. Deel daarvan is de opdracht aan Staal om het parlamentsgebouw te vertalen in een ruimte die door zowel de grote Rojavaanse gemeenschap in Eindhoven, als andere groeperingen gebruikt gaat worden. Dit is een van de manieren waarop we uiteenlopende groepen gebruikers van het museum met elkaar in contact willen brengen.

DERDE VERDIEPING

Op deze verdieping is vanaf eind 2017 documentatie te zien van het onderzoek naar een tentoonstellingsontwerp, geoptimaliseerd voor mensen met een fysieke, auditieve of visuele handicap. Dit onderzoek vond plaats samen met de deelnemers van het Special Guests programma.

DE COLLECTIE NAAR BUITEN

Op lokaal, nationaal en internationaal niveau dragen we bij aan tentoonstellingen van collega-instellingen door middel van een soepel bruikleenbeleid (zie ook het Collectieplan 2018-2019, Uitleenen).

Sinds enkele jaren organiseren we samen met de Eindhovense vormgever Piet Hein Eek in zijn locatie in Eindhoven kleine presentaties van onze collectie in een speciaal door Eek ontworpen vitrine. Deze samenwerking willen we de komende jaren voortzetten.

Samen met Eek hebben we een plan ontwikkeld voor het plaatsen van vitrines op andere plaatsen in Eindhoven. De eerste wordt in 2017 geplaatst bij het Van der Valk Hotel in Eindhoven. De vitrine zal regelmatig worden gewisseld. Voor de selectie van werken worden bekende Eindhovenaren uitgenodigd.

Met Club Solo in Breda werken we samen aan een programma waarin kunstenaars hun werk presenteren in combinatie met werken uit onze collectie.

Onze belangrijkste internationale partner is de museumconfederatie L'Internationale. We lenen regelmatig werken aan de partnerinstellingen en ontwikkelen samen tentoonstellingen.

Op internationaal gebied willen we het organiseren van spraakmakende tentoonstellingen, aangevuld met werken uit de collectie, voortzetten. Momenteel is in samenwerking met het Centre Pompidou in Parijs een tentoonstelling in voorbereiding over de UNOVIS academie in Vitebsk. Ook in deze tentoonstelling zijn werken uit onze collectie opgenomen. De installatie van Lidwien van de Ven die ze in opdracht van het Van Abbe en met steun van het Mondriaan Fonds realiseerde, tonen we eind van dit jaar in het kader van *Europalia* in Brussel.

Bovenal zetten we, door tentoonstellingen en dialoogprojecten te organiseren buiten Europa, ons actief in om de huidige relevantie van het modernistische deel van de collectie te bediscussiëren. We leveren een bijdrage aan het programma dat Renzo Martens en het Instituut for Human Activities in Lusanga (D.R.Congo).

PRESENTATIEPLAN 2018-2019

DIGITALE TOEGANG TOT DE COLLECTIES

De collectie van het Van Abbemuseum, de bibliotheek en grote delen van de archieven zijn sinds enkele jaren digitaal toegankelijk via internet. De komende jaren heeft de integratie van collectie, bibliotheek en archieven en de verdere ontsluiting daarvan via internet onze hoogste prioriteit (zie ook het Collectieplan 2018-2019, Een geïntegreerde visie op de collecties).

BEMIDDELING

Het museum is er voor iedereen. We willen dat iedereen zich aangesproken en welkom voelt, ongeacht interesse, cultuur en achtergrond. De afgelopen jaren hebben we onze communicatie en bemiddeling meer en meer daarop aangepast en een breed aanbod ontwikkeld. Naast de gebruikelijke zaal- en informatieteksten zetten we in op persoonlijk contact. Gastvrouwen, gastheren en geschoolde rondleiders (cicerones) zijn op zaal aanwezig en gaan actief in gesprek met bezoekers en vormen zo een actieve verbinding tussen bezoekers en het museum. Intensieve opleiding en terugkoppeling zorgen ervoor dat we onze bemiddeling steeds verder kunnen verfijnen en op maat maken. Een professioneel en ervaren team van 20 rondleiders en educatoren speelt creatief in op de collectietentoonstellingen met een divers en vernieuwend aanbod.

De collectiepresentaties zijn vanwege de langere duur (gemiddeld 3 jaar) bij uitstek geschikt voor een op maat gemaakt aanbod van museumlessen en workshops. In 2017 vond de zevende editie van *Radically Mine* plaats: geïnspireerd op de collectiepresentatie maakten 250 leerlingen van middelbare scholen hun eigen kunstwerken. Een keuze daaruit werd in het museum gepresenteerd.

Curatoren, medewerkers van de afdelingen Publieksbemiddeling, Beheer en Behoud en Productie verzorgen lezingen en lesprogramma's in binnen- en buitenland voor hoger en universitair onderwijs. Voor de allerjongsten is er een voorschools programma.

Het Special Guests programma, tot stand gekomen met een bijdrage van de BankGiro Loterij, omvat een uitgebreid palet aan rondleidingen waarin mensen met een zintuiglijke of mentale beperking centraal staan. Het bijzondere programma rond constituencies is beschreven onder Collectieprogramma 2017-2020.

De inrichting van de nieuwe collectiepresentatie, vormgegeven door kunstenaars en vormgevers Can en Asli Altay, biedt speciale settings die in rondleidingen en sessies op creatieve wijze door de rondleiders zijn in te zetten. Er is een plek waar schilderijen van dichtbij onder een vergrootglas bekeken kunnen worden. Het kunstwerk *Civil Defense* van Dan Peterman biedt plaats aan groepen om van gedachten te wisselen. In het onderdeel van de tentoonstelling rond het thema Werk kunnen kunstwerken van Franz Erhard Walther en Can Altay geactiveerd worden.

COMMUNICATIE

In onze communicatie staat de mens centraal: de kunstenaar, de bezoeker, de medewerker. Een museum is een plek waar verhalen verteld worden, een plek waar je dingen kunt beleven. Dit willen we in woord en vooral ook in beeld duidelijk maken. Dit betekent dat er de komende jaren meer ingezet wordt op het gebruik van video's waarin we niet alleen het museum en zijn tentoonstellingen laten zien, maar vooral ook de kunstenaars, de bezoekers (de beleving van kunst!) en de mensen achter de schermen.

GETALLEN BIJ DE COMMUNICATIEMIDDELEN

Website: de website van het Van Abbemuseum kende 485.866 bezoekers (in 2016).

Social media: het Van Abbemuseum maakt gebruik van Facebook (34.870 volgers), Twitter (19.600 volgers) en Instagram (5.159 volgers).

Digitale nieuwsbrief: de maandelijkse digitale nieuwsbrief en de e-invites worden verzonden naar ruim 5.000 mensen.

PRESENTATIEPLAN 2018-2019

BELANGRIJKSTE DOELGROEPEN, BOODSCHAPPEN EN MIDDELEN	WAAR LIGT DE NADRUK OP?	HOE BEREIKEN WE ZE?
Kunst- en cultuurliefhebbers	Een vooruitstrevend museum voor hedendaagse kunst waar je bekende namen vind maar ook altijd verrast wordt door onbekende kunstenaars, nieuwe denkbeelden en experimentele opstellingen. Inclusief een museumcafé en museumshop om bezoek compleet te maken.	Van Abbe jaarbrochure, uitnodigingen, digitale nieuwsbrief, video's, website en social media, online bannering, via pers (artikelen en recensies in kunsttijdschriften i.s.m. PR bureau Pickles PR).
Toeristen / dagjesmensen (focus Nederland, België en Duitsland)	Bij een bezoek aan Eindhoven, de stad met innovatief karakter, 'hoort' een bezoek aan het vooruitstrevende museum voor hedendaagse kunst.	Van Abbe jaarbrochure, video's, online bannering, promotiesamenwerkingen met Eindhoven365 (citymarketing), Eindhoven247 (VVV), VisitBrabant en hotels.
Bezoekers Eindhoven en omgeving	De collectie is van de stad en dus van de inwoners van Eindhoven. Korting met stadspas.	Zichtbaarheid in de stad via o.a. regelmatige postercampagnes, verspreiding van jaar- en tentoonstellingsbrochures in de stad, Uit in Eindhoven krant.
Families met kinderen	Speciale activiteiten voor gezinnen en kinderen.	Website en social media, digitale nieuwsbrief, benaderen van websites en bloggers gericht op kunst met kinderen.
Constituencies (Eindhoven en omgeving)	De mogelijkheid om in het museum en kunst aan het werk te gaan met eigen thema's.	Persoonlijk contact, bijeenkomsten in de Werksalon.
Scholieren, lager en middelbaar onderwijs (Eindhoven en omgeving)	Het museum transformeert van schatkist naar laboratorium; kunst hoeft niet meer van een gepaste afstand bewonderd te worden, maar is er om te gebruiken en om van te leren.	Via persoonlijk contact met de docenten, de educatieve nieuwsbrief, het aanbod van museumlessen, projecten met de collectie zoals Radically Mine.
Studenten (kunst, sociale wetenschappen, geschiedenis)	Thema's als dekolonisering en demodernisering, het doorbreken van de witte kubus.	Via persoonlijk contact met de docenten, lesgeven aan opleidingen, uitnodigingen, website en social media.
Peers uit de museumwereld, kunstenaars, (inter)nationale kunst- en cultuurkenners	Thema's als dekolonisering en demodernisering, het doorbreken van de witte kubus.	E-flux, via pers (artikelen en recensies in kunsttijdschriften i.s.m. PR bureau Pickles PR), website en social media.
Vrienden van het Van Abbemuseum	Het aanbod aan tentoonstellingen en activiteiten en de gekozen thema's.	Informatie naar bestuur Vriendenvereniging en redactie Vriendenjournaal voor verdere verspreiding naar Vrienden.
Mensen met beperkingen	Speciaal aanbod van rondleidingen en programma's voor mensen met beperkingen in de collectiepresentaties.	Speciale nieuwsbrief, social media, website.
Online bezoekers	De specifieke benadering van kunst, tentoonstellen en thema's in het Van Abbe, de collectie online.	Via website en social media, museumbezoek via robot.